

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Тальянова Євгена Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 64, частин першої, третьої статті 81 Кримінального кодексу України

м. Київ
25 червня 2018 року
№ 195-2(I)/2018

Справа № 3-230/2018(2970/18)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Тальянова Євгена Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 64, частин першої, третьої статті 81 Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Тальянов Є.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 28 Конституції України (конституційність) частину першу статті 64 Кримінального кодексу України (далі – Кодекс), частині першій статті 8, статті 21, частині другій статті 24, частині третій статті 63 Основного Закону України – частини першу, третю статті 81 Кодексу.

Із аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що військовий апеляційний суд Західного регіону вироком від 24 квітня 2002 року визнав Тальянова Є.В. винним у вчиненні злочинів та засудив до покарання у виді довічного позбавлення волі. Верховний Суд України ухвалою від 9 липня 2002 року змінив зазначений вирок, перекваліфікував дії та остаточно визнав Тальянова Є.В. засудженим до довічного позбавлення волі з позбавленням військового звання „лейтенант“.

Тальянов Є.В. звернувся до Чортківського районного суду Тернопільської області з клопотанням про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання у виді довічного позбавлення волі. Чортківський районний суд Тернопільської області ухвалою від 19 січня 2018 року відмовив йому в задоволенні цього клопотання. Апеляційний суд Тернопільської області ухвалою від 21 березня 2018 року апеляційну скаргу Тальянова Є.В. залишив без задоволення, а ухвалу Чортківського районного суду Тернопільської області від 19 січня 2018 року – без змін. Апеляційний суд Тернопільської області обґрунтував своє рішення тим, що призначене Тальянову Є.В. покарання у виді довічного позбавлення волі не є покаранням, призначеним на певний строк, тому на нього не поширюється дія статті 81 Кодексу, та що „до врегулювання цього питання у національному законодавстві, умовно-дострокове звільнення засудженого до довічного позбавлення волі, про що Тальянов Є.В. ставить питання в поданому ним до суду першої інстанції клопотанні, законодавчо не передбачено“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що апеляційний суд Тернопільської області, застосовуючи частину першу статті 64, частини першу, третю статті 81 Кодексу, не врахував практики Європейського суду з прав людини (рішення у справі „Вінтер та інші проти Сполученого Королівства“ від 9 липня 2013 року та у справі „Ласло Магяр проти Угорщини“ від 20 травня 2014 року), вимог статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі – Конвенція), частини другої статті 28 Конституції України, які мають вищу юридичну силу, ніж вказані норми Кодексу. Крім того, на думку автора клопотання, зазначений суд знехтував принципом верховенства права, що призвело до порушення його прав, гарантованих частиною другою статті 28 Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

2.1. Згідно з Конституцією України до повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність), зокрема, законів (пункт 1 частини першої статті 150); Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (стаття 151¹).

Тальянов Є.В. вважає, що „з урахуванням“ практики Європейського суду з прав людини частина перша статті 64 Кодексу суперечить статті 3 Конвенції, частині другій статті 28 Конституції України, оскільки „такий вид покарання, як довічне позбавлення волі в Україні не є зменшуваним“.

Автор клопотання, стверджуючи про неконституційність частин першої, третьої статті 81 Кодексу, вказує на можливість застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання для осіб,

зазначених у частині першій статті 81 Кодексу, та неможливість застосування такого звільнення до нього як засудженого до довічного позбавлення волі, що, на його думку, порушує гарантоване статтею 21 Конституції України право на рівність у гідності та правах.

Зі змісту конституційної скарги випливає, що Тальянов Є.В. фактично стверджує про неврегульованість у частинах першій, третій статті 81 Кодексу питання умовно-дострокового звільнення від відбування покарання осіб, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що неналежне законодавче врегулювання або його відсутність не може бути підставою для відкриття конституційного провадження у справі (ухвали від 21 березня 2002 року № 9-у/2002, від 27 лютого 2013 року № 8-у/2013), а також наголошував на тому, що заповнення прогалін у нормативно-правових актах, прийняття законів, внесення до них змін і доповнень, узгодження їх положень між собою є прерогативою Верховної Ради України і не належить до його повноважень (ухвали від 15 лютого 2007 року № 15-у/2007, від 19 травня 2009 року № 27-у/2009, від 24 червня 2009 року № 34-у/2009, від 8 липня 2014 року 74-у/2014).

Таким чином, порушене в конституційній скарзі питання не належить до повноважень Конституційного Суду України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

2.2. Згідно із Законом України „Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначаються обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів; перелік документів і матеріалів, що додаються (пункти 6, 7, 8

частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що, стверджуючи про невідповідність частини першої статті 64 Кодексу частині другій статті 28 Конституції України, частин першої, третьої статті 81 Кодексу – частині першій статті 8 Основного Закону України, Тальянов Є.В. обмежився цитуванням положень Конституції України, Кодексу, Кримінального процесуального кодексу України, Конвенції, позицій Європейського суду з прав людини. Проте цитування приписів Конституції України, наведення змісту положень законів, інших нормативно-правових актів, а також посилання на рішення Європейського суду з прав людини без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 27 березня 2013 року № 10-у/2013, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015, від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017, ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

В основі тверджень автора клопотання про невідповідність частин першої, третьої статті 81 Кодексу частині другій статті 24 Конституції України лежить його інтерпретація вжитого у цій статті Кодексу словосполучення „позбавлення волі“, яке він розуміє, в тому числі, як покарання у виді довічного позбавлення волі. На його думку, правове регулювання, передбачене оспорюваними нормами Кодексу, свідчить про „дискримінаційний підхід“ до осіб, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі, порівняно з особами, які відбувають покарання у виді позбавлення волі на певний строк, оскільки „не менше трьох четвертей строку покарання“ неможливо визначити щодо осіб довічно засуджених у

порівнянні з особами, яким призначено покарання позбавлення волі на певний строк“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу, стверджуючи про невідповідність частині третій статті 63 Конституції України частин першої, третьої статті 81 Кодексу, аналізує ухвалу апеляційного суду Тернопільської області від 21 березня 2018 року, дає їй оцінку та висловлює незгоду з результатами застосування вказаних положень Кодексу, що не є обґрунтуванням неконституційності оспорюваних положень.

Крім того, Тальянов Є.В. не надав копій усіх документів і матеріалів, на які він посилається, а також не вказав їх у переліку документів і матеріалів, що додаються до конституційної скарги.

Отже, конституційна скарга не відповідає вимогам пунктів 6, 7, 8 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Тальянова Євгена Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 64, частин першої, третьої статті 81 Кримінального кодексу України на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд

України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**